ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

7700 Търговище, пл. Свобода
Телефон: +359 601/687 00; факс: +359 601/620 57, 622 12
e-mail:obshtina@targovishte.bg; www.targovishte.bg

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА

ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

ЗА 2021 ГОДИНА

Програмата за развитие на туризма в Община Търговище е разработена на основание чл.11 от Закона за туризма, в съответствие с Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма, във връзка с приоритетите на Областната стратегия за развитие на туризма и съобразно задачите на Общинският план за развитие на Община Търговище 2014-2020 г.

Общинската програма за развитие на туризма в Община Търговище е приета с Решение № 7, Протокол №20 от 25.03.2021г.на Общински съвет Търговище.

Настоящата програма за развитие на туризма в Община Търговище е естествено продължение на дейностите по извеждане и систематизиране на целите, мерките и приоритетите за утвърждаване на устойчиви и балансирани схеми за развитие и управление на туристическите дейности и потенциал на общината.

В Програмата за развитие на туризма в Община Търговище бяха заложени определени цели и приоритети базирани на действащите механизми в условия на нормална икономическа и социална среда, в която туризмът бе сред отраслите в икономиката с потенциален растеж , както в регионален така и на национален мащаб.

Поредната година, белязана от Covid-19. Пандемията изцяло преобърна начинът ни на живот и на пътуване. Но въпреки тоталната несигурност и постоянно променящите се правила, свързани с ограничителните мерки, въпреки масовите протести на собственици на туристически обекти, браншът все пак успя да оцелее и дори да отбележи нелош ръст.

През 2021 г. България е посрещнала около 40% повече туристи в сравнение с предходната 2020 година. Летният сезон е преминал успешно с удвояване на нощувките на чуждите летовници в морските ни курорти, с около 30% под нивата на предпандемичната 2019.

Една година, която доказа че българският туризъм може да работи устойчиво, особено когато става въпрос за семеен бизнес, къщи за гости, малки семейни и корпоративни хотели.

Заради ограничителните мерки, свързани с пътуванията, браншът за втора поредна година разчита предимно на българския турист, който се преориентира към родните хотели и най-вече семейните къщи за гости сред природата.

Пандемията от коронавирус доведе до преустановяване на повечето вътрешни и международни пътувания, което предизвика значителен спад в приходите и създаде проблеми с ликвидността за всички туристически фирми. Анализите посочват намаляване на резервациите с 60-90% в сравнение с предходни години, загуба на работни места и намаляване на приходите в хотелиерството и ресторантьорството с 85%.

Реализираните нощувки в Община Търговище за периода януари-декември 2021 г. са 24 382 лица, от които 19 430 български граждани и 4 952 чужденци. Броят на гостите отседнали в местата за настаняване са близо 15 427, от които 13 068 са българските посетители и 2 359 чужденци. Като цяло се отчита ръст от 40% спрямо 2021г. Приходите от нощувки са в размер на 1 354 636 лв., в 9 места за настаняване с 456 легла.

Пандемичната обстановка се оказа определяща и със сериозно отражение върху посещаемостта и приходите и за Регионален Исторически Музей /РИМ/ Търговище.

Посетителите са близо 3 пъти по-малко от предходни години – 5 647 човека; в т.ч. 1 908 – с безплатен вход. Музеят бе затворен за посетители почти 2 месеца през годината. Затворена бе 6 месеца и Етнографската експозиция. Приети бяха 3 гостуващи изложби. Подготвени и представени 9 собствени самостоятелни изложби, 1 съвместна и 1 национална .

РИМ-Търговище разработи 2 проекта по програми на Министерство на културата, финансиращи музейни проучвания, реставрация и консервация на Хаджи Ангеловата къща – II етап.

Културно- историческото наследство на Търговище бе представено и рекламирано чрез телевизионните поредици на БНТ, посветени на туризма в страната: „Туризъм БГ“ и „10 000 крачки“ , а храм „Св. Йоан Рилски“ – в предаването „Домът на вярата“.

Частично бе подновена информационната и указателна инфраструктура в градска среда в размер на 2 022 лв.

Дейностите, заложени за изпълнение в Общинската програма за развитие на туризма в Община Търговище за 2021г., в основната си част останаха нереализирани. Наложените рестрикции и неяснотата в създалата се безпрецедентна обстановка, не позволиха реализацията им.

Създалата се пандемична обстановка и наложените мерки не оправдаваха извършването на разходи по маркетинг, реклама и разработването на туристически пакети . Бяха отменени събития от културният и спортен календар на общината. Не бе проведен Традиционният пролетен панаир и Изложение Търговище- събитие съпътствано от богата културна и увеселителна програма. Не се осъществи и Международното туристическо изложение „Ваканция и Спа експо София“ през месец февруари 2021г, където Община Търговище и РИМ презентираха рекламни материали, осъществиха се връзки с представители на бранша от страната в предишни участия.

Организацията и информационното обслужване бяха част от компетенциите на Туристическият информационен център и Община Търговище. Предоставяна бе информация за популяризиране на онлайн каналите на Министерство на туризма. Бяха сведени актуални статистически данни за изготвяне на анализ, одобряване на текстови и имиджови брошури с обекти за рекламни клипове от Организацията за управление на Дунавски туристически район. Системно се поддържа интернет сайта и фейсбук страницата на Туристическият информационен център. Проведени бяха събирания на Консултативният съвет по въпросите на туризма в Община Търговище. Разглеждани и засягани бяха актуални теми и събития .

Пандемията доказа, че моделът на масов туризъм на практика се оказва неработещ. Индивидуалният семеен туризъм се оказа устойчив, базиран на къщи за гости и семейни хотели с ориентация към по-специализиран туризъм- кулинарен, културно-познавателен, екотуризъм.

Античният и средновековен град Мисионис е със специален фокус към археологическите обекти засилващи вниманието към културно-историческият туризъм, позволяващ утвърждаването му като целогодишна дестинация с положителен ефект на национално и регионално ниво.

Като един от 6-те приоритетни обекта за популяризиране на културно-историческият туризъм бяха насочени държавни средства в размер на 300 000лв. и общински такива в размер на 40 000 лв., за насърчаване на развитието му. Съвместно с екип на БНТ бе заснет материал за телевизионното предаване „Туризъм.БГ“, популяризиращо атрактивни български туристически дестинации.

Планира се изготвянето на кратки видеа , даващи информация за архитектурната забележителност със съвместна работа на експерти и представители на туроператори, за създаването на туристически продукт поляризиращ региона и страната целогодишно.

Като цяло създалата се епидемиологична обстановка наложи жестоки рестрикции в сектора и той се превърна в бизнес, който все по-малко започна да зависи от хората, които го правят. Предизвикателството да се съхрани ресурса и хората ангажирани с него стои все повече на дневен ред, променяйки сегмента към очакванията и действителността.

Планирането на дейностите по програмата за развитието на туризма за 2022г. от Общинската програма за развитие на туризма в община Търговище трябва да бъдат реалистични: от една страна трябва да бъдат изпълними като заложени цели, а от друга страна, да бъдат осъществими като разполагаеми ресурси в условия на невъзможност за планиране и целеполагане .

Осъществяването на целите, заложени в програмата, изисква значителни финансови ресурси. Съгласно чл. 60, ал.1 от Закона за туризма средствата за развитието на туризма в общините се набират от:

1. средства, предоставени за изпълнение на целеви програми и проекти;

2. средствата, събрани от туристическия данък;

3. дарения и помощи, средства по международни програми и споразумения, когато не е предвидено те да постъпят в държавния бюджет.

Приходите от туристически данък през 2021 г. са в размер на 13 449, при заложени 13 500лв., като за 2020 г. са били в размер на 14 427 лв. През 2022 г. са предвидени приходи от този данък в размер на 13 000 лв.

Настоящият Отчет по Общинската програма за развитие на туризма в Община Търговище за 2021 г.е приет с Решение № 15 по Протокол № 36 от 28.04.2022 г.на Общински съвет – Търговище.

ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

7700 Търговище, пл. Свобода
Телефон: +359 601/687 00; факс: +359 601/620 57, 622 12
e-mail:obshtina@targovishte.bg; www.targovishte.bg

ПРОГРАМАТА
ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА В ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ
2022 ГОДИНА

ВИЗИЯ

Община Търговище - разпознаваема туристическа дестинация с утвърден индивидуален облик.

ЦЕЛИ

Целите за развитието на Община Търговище се базират на постигане на устойчиво развитие на туризма, чрез:

- Изграждане на работещ и конкурентоспособен модел на развитие;
- Разумно използване на природният и културен туристически ресурс и развитие на модерна туристическа инфраструктура;
- Балансирано развитие на туристическия продукт;
- Провеждане на активна маркетингова политика на дестинацията за популяризиране и утвърждаване нейния имидж на туристическия пазар;
- Укрепване на институционалната рамка за развитието на туризма в общината;
- Насърчаване координирането на политиката и сътрудничеството между местната власт, частния сектор и неправителствените организации;
- Организация и информационно обслужване;
- Насърчаване развитието на малкия и среден бизнес и разкриване на нови работни места в сферата на туризма. Провеждане на професионално обучение и повишаване на квалификацията, изграждане на нови умения на заетите в туристическия бизнес.

Основните направления, свързани с развитието на туризма в общината, ще се базират на потенциала (природно и културно-историческо наследство), с който тя разполага, като продуктовата диверсификация се осъществи чрез разработването на нови продукти. Традициите, природните дадености и местоположението на общината са предпоставка за развитието на различни видове туризъм, определящи туристическия продукт на общината: Културен/Познавателен; Селски; Екологичен; Спортен; Винен туризъм.

Основните предизвикателства и рискове са свързани с инфраструктурното осигуряване, изграждането на съоръжения за допълнителни развлекателни дейности и атракции . На практика всички предвидени дейности ще подпомагат туристическото развитие, защото са свързани с подобряването на месната среда (селища, пътища, инфраструктура и др.), неотменна част от туристическият продукт на всяка дестинация.

ПРИОРИТЕТИ

Културно- познавателен туризъм

Културният туризъм заема 11,1% в дела на всички туристически продукти в България. Съществува тенденция на ръст на културния туризъм в световен и национален мащаб. Културният туризъм задоволява специфични естетични, интелектуални и психологически потребности на личността и предполага висока обща култура, засилена любознателност и наличието на изследователски дух у практикуващите го туристи. Този вид туризъм може да бъде изключително вълнуващ и удовлетворяващ. По територията на цялата страна са пръснати уникални археологически открития – древни селищни могили от епохата на неолита, тракийски светилища и гробници, останки от римски градове, византийски и средновековни

крепости, църкви и манастири, текета и много други. Тракийско, римско, византийско, турско, възрожденско и съвременно присъствие са напластявали културата и ценностите в района на Община Търговище. Потенциалът за експлоатация и развитие на културно-историческите забележителности са заложени в следните:

МЕРКИ:

- Оценка и анализ на разполагаемият ресурс и препоръка за превръщането им в завършен туристически продукт с атрактивен характер;
- Оптимално използване и съхраняване на културният потенциал- архитектурно-историческото наследство, паметници на културата, музей, фестивали, обреди, традиции и обичаи за активизиране на туристическата индустрия;
- Насърчаване на сувенирната индустрия;
- Обучение и квалификация на кадри пряко ангажирани в отрасъла за работа в сферата на културният туризъм а именно; аниматори, уредници, организатори, екскурзоводи и др.;
- Изпълнение на дейностите заложени в Културният календар на общината;
- Разработване на информационна система и поставяне на указателни табели за местонахождението на културно-историческите туристически обекти;
- Разработване на периодични маркетингови проучвания относно специфичните интереси и нужди на туристите при посещенията си;
- Изготвяне на специализирана информация за ученици с цел засилване на интереса и подобряване на знанията им относно културно-историческите забележителности в община Търговище.

Екотуризъм

Основният фактор, който предопределя избора на дестинация за екотуризъм, е атрактивната природа – богато биоразнообразие: природни паркове, уникални природни забележителности, впечатляващи пещери.

Създадени са условия за всякакви екологично съобразни дейности – разходки, планински преходи, наблюдение на птици, животни и растения, посещение на природни забележителности и много други. Основна и водеща обаче винаги е мисълта за съхраняване и опазване на природата.72% от практикуващите екотуризъм го съчетават с други видове туризъм.

МЕРКИ:

- Активна грижа чрез планове за управление на защитените територии;
- Провеждане на умерена политика и в рамките на допустимото ползване на екологичен ресурс;
- Изработване на механизми генериращи приходи за опазване на биологичното разнообразие;
- Подобряване на общата информираност относно разполагаемият ресурс в община Търговище;
- Разработване на специални образователни програми и залагането им в образователният процес на подрастващите;
- Изграждане на обща и специализирана инфраструктура при разработване на продукти и услуги в областта на екотуризма.

Селски туризъм

Селският туризъм в основната си част популяризира българският бит и култура, като гарант за запазване на националната ни идентичност, съхранявайки фолклора, обичаите и традициите ни. В българското село туристът е желан гост. Той може да участва в селскостопанската работа, излети, преходи с коне, в изучаването на местни занаяти и местната кухня, беритба на горски плодове и билки. Проблемите в селския туризъм са свързани с инфраструктурата.

МЕРКИ:

- Утвърждаване на мерки по съхраняване автентичността и уникалната селска атмосфера;

- Балансирано изграждане на туристическата инфраструктура в съотношение семплост/лукс;
- Изграждане и утвърждаване на маршрути по стопанства;
- Популяризиране на българската кухня, месни традиционни кулинарни специалитети и типичното топло българско гостоприемство;
- Изготвяне на календар на фолклорни събития, сборове, седенки, обичаи;
- Съхраняване на традиционните дейности в селското стопанство. Възможността туриста да участва от първа ръка в процеса на добиване, отглеждане и консумация на продукцията.

Спортен/приключенски туризъм

По своята същност спортният туризъм може да има активен или пасивен характер, в зависимост от участието в него. Пасивността се изразява в това туриста да бъде зрител а не пряк участник. Главни негови почитатели са младите хора и хората на средна възраст с афинитет към физическите активности и приключенията .

МЕРКИ:

- Насърчаване създаването на туристически спортно-развлекателни центрове;
- Изграждане и развитие на спортна инфраструктура;
- Популяризиране на активни дейности и спортни мероприятия с регионален и международен характер – „Вариант 5 “;
- Изграждане на спортни навици и двигателен режим в младите хора;
- Популяризиране на община Търговище като туристическа дестинация чрез известни спортисти свързани с района;
- Изготвяне на туристически пакетни услуги включващи културен, еко, селски и др. видове туризъм.

Винен туризъм

Виненият туризъм е специфична продуктова структура, който съчетава пътуване с мотив дегустация и търговия на вино с култура, история, красива природа и добра кухня. Традициите във винопроизводството и винената култура са характерни за района ни. Наличието на подходящи почви, благоприятен климат и особености на релефа създават добри условия за развитие на винарството и винен туризъм.

МЕРКИ:

- Увеличаване и обновяване качеството на лозарските масиви
- Утвърждаване и популяризиране на месни сортове
- Изграждане на партньорство между производители и дистрибутори
- Активна комуникация с туроператори
- Популяризиране и масовост в процеса на гроздобер , технологичен процес и дегустация чрез оформяне на комплексни туристически продукти

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Ефективно туристическо развитие, подчинено на опазването, възстановяването и съхраняване на природното и културно-историческо наследство за бъдещите поколения;
- По-високо качество на живот на местното население в общината в икономически, социален и психологически аспект;
- Решаване на маркетингови задачи и постигане на стандартите за качество на предлаганите туристически услуги.

Планирането на дейностите по програмата за развитието на туризма за 2022 г. от Програмата за развитие на туризма в община Търговище трябва да бъдат реалистични: от една страна трябва да бъдат изпълними като заложени цели, а от друга страна, да бъдат осъществими като разполагаеми ресурси в условия на невъзможност за планиране и целеполагане.

Осъществяването на целите, заложени в програмата, изисква значителни финансови ресурси. Съгласно чл. 60, ал.1 от Закона за туризма средствата за развитието на туризма в общините се набират от:

1. средства, предоставени за изпълнение на целеви програми и проекти;

2. средствата, събрани от туристическия данък;

3. дарения и помощи, средства по международни програми и споразумения, когато не е предвидено те да постъпят в държавния бюджет.

Приходите от туристически данък през 2021 г. са в размер на 13 449, като за 2020 г. са били в размер на 14 427 лв. През 2022 г. са предвидени приходи от този данък в размер на 13 000 лв.

ДЕЙНОСТИ ПО ПРОГРАМА ЗА РАЗВИТИЕ НА ТУРИЗМА – ОБЩИНА ТЪРГОВИЩЕ

дейности	**срок**	**Отговорна организация**	**Прогнозна финансова стойност в лв.**	
			От Общински бюджет	От туристически данък
1.ИЗГРАЖДАНЕ НА НОВА И ПОДДЪРЖАНЕ НА СЪЩЕСТВУВАЩА ТЕХНИЧЕСКА И ТУРИСТИЧЕСКА ИНФРАСТРУКТИРА				
1.1Регионален Исторически музей -Мисионис- арх.разкопки, реставрация и консервация	12.2022 г.	Община Търговище Регионален Исторически музей	62 000	
1.2 Подновяване и изграждане на нова информационна и указателна инфраструктура в градска среда/насочващи съоръжения към туристически обекти	12.2022г.	Община Търговище Туристически информационен център		2 000
2. МАРКЕТИНГ И РЕКЛАМА				
2.1 Участие в туристически изложения и борси в сраната	12.2022г.	Община Търговище Туристически информационен център		1 000

2.2 Изработка, печат и разпространение на рекламни материали	12.2022г.	Община Търговище Туристически информационен център		1 000
2.3 Маркетинг и реклама на Традиционен пролетен панаир Търговище	12.2022г.	Община Търговище Туристически информационен център		2 000
3.ОРГАНИЗАЦИЯ И ИНФОРМАЦИОННО ОБСЛУЖВАНЕ				
3.1 Издръжка Туристически информационен център	12.2022г.	Община Търговище		6 000
3.2 Изработване на сувенири и рекламни артикули за продажба в ТИЦ	12.2022г.	Община Търговище Туристически информационен център		1 000
ОБЩО ЗА :			**62 000**	**13 000**
ОБЩО по чл.60 ал.2 от Закон за туризма				**13 000**

Настоящата Програма за развитие на туризма в Община Търговище за 2022 г.е приета с Решение №…../……2022г. на Общински съвет – Търговище.